

Тема:

Похідні нітрофурану, 8 –
оксихіноліну, 4 – хінолону,
нафтиридину.
Фторхінолони.

Похідні нітрофурану

Класифікація :

1. Фуразолідон;
2. Фурадонін;
3. Фурацилін (нітрофурал);
4. Фурагін (фуразидин).

Особливості нітрофуранів:

- ❖ Спектр дії: Г(-) ентеробактерії і коки, Г(+) коки, трихомонади, лямблії.
- ❖ Добре проникають у лімфу, жовч, через плаценту.
- ❖ Тривалість дії — 4- 6 год. Виділяються нирками в незміненому вигляді.
- ❖ Ефективні щодо мікроорганізмів, стійких до антибіотиків і сульфаніламідів.
- ❖ Препарати необхідно приймати всередину після їди.
- ❖ Пацієнтам слід виключити з дієти продукти, що містять амінокислоту тирозин.

МЕХАНІЗМ ДІЇ: Порушують функцію ДНК і гальмують клітинне дихання мікробів.

ФУРАЗОЛІДОН

ПОКАЗАННЯ: шигельоз, лямбліоз, паратиф, харчові токсикоінфекції. При трихомонадному кольпіті призначають комбіновано: всередину й одночасно в піхву.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: алергічні дерматити. Фуразолідон являється інгібітором МАО.

ПОБІЧНІ ДІЇ: нудота, блювання, зниження апетиту, підвищення АТ. Для зменшення проявів побічних дій потрібно запити фуразолідон великою кількістю води.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,05 г.

ФУРАДОНІН

ПОКАЗАННЯ: інфекційні захворювання сечовивідних шляхів: пієліти, пієлонефрити, цистити, уретрити, а також для попередження інфекції при урологічних операціях, цистоскопії, катетеризації.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: порушення функції нирок та печінки, гостра порфірія, вагітність. **Не можна призначати з налідиксовою кислотою**, так як при цьому зменшується антибактеріальний ефект.

ПОБІЧНІ ДІЇ: втрата апетиту, печія, інколи блювання, алергічні реакції.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,05 і 0,1 г.

ФУРАЦИЛІН (НІТРОФУРАЛ) Не справляє місцевої подразливої дії і сприяє процесу загоєння ран.

ПОКАЗАННЯ: при пролежнях і виразках, опіках, для полоскання ротової порожнини і горла при стоматиті та тонзиліті, лікування кон'юнктивіту. Препарат іноді призначають перорально для лікування гострого бактеріального шигельозу (необхідно вживати після їди і запивати великою кількістю рідини).

ПРОТИПОКАЗАННЯ: алергічні дерматити.

ПОБІЧНІ ДІЇ: при прийомі в середину зниження апетиту, нудота, блювання, алергічний висип.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки, водний та спиртовий розчини.

ФУРАГІН (ФУРАЗИДИН) — більш активний і менш токсичний, ніж фурацилін.

ПОКАЗАННЯ: пієлонефрит, цистит, уретрит, після операцій в урології, акушерстві і гінекології, для лікування гнійних ран, виразок, опіків, для спринцювань, лікування кон'юнктивіту, кератиту.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: ниркова недостатність, вагітність і годування груддю.

ПОБІЧНІ ДІЇ: диспепсія, порушення функції печінки, головокружіння, алергічні реакції.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки.

Похідні 8 – оксихіноліну

МЕХАНІЗМ ДІЇ: порушують синтез білка, утворюють хелатні сполуки з металами, які посилюють окисні процеси мікробів.

НІТРОКСОЛІН (5-НОК)

ПОКАЗАННЯ: пієлонефрит, цистит, уретрит, простатит, а також інші захворювання, зумовлені чутливими до цього препарату мікроорганізмами і грибами.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: захворювання печінки та нирок, ураження зорового нерва, неврит.

ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ: диспепсичні явища, алергійні реакції, забарвлення сечі в яскраво-жовтий колір.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,05 г.

ХЛОРХИНАЛЬДОЛ

Препарат виявляє протимікробну, антипротозойну, протимікозну дію. Найбільш активний щодо грампозитивних і грамнегативних бактерій.

ПОКАЗАННЯ: шигельоз, сальмонельоз, харчові токсикоінфекції, дисбактеріоз.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: захворювання печінки та нирок, ураження зорового нерва, неврит.

ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ: нудота, блювання, біль у животі, головний біль, ураження зорового нерва.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,03 г.

Похідні 4 - хінолону

КИСЛОТА ОКСОЛІНІЄВА діє бактерицидно на грамнегативні бактерії, а також на штами, що стійкі до антибіотиків і сульфаніламідів.

ПОКАЗАННЯ: пієлонефрит, пієліт, цистит, у разі катетеризації сечових шляхів.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: вагітність, годування груддю, діти до 2 років.

ПОБІЧНІ ДІЇ: диспепсичні явища, алергійні реакції, нейротоксичність.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,25 г.

КИСЛОТА НАЛІДИКСОВА (НЕГРАМ, НЕВИГРАМОН)

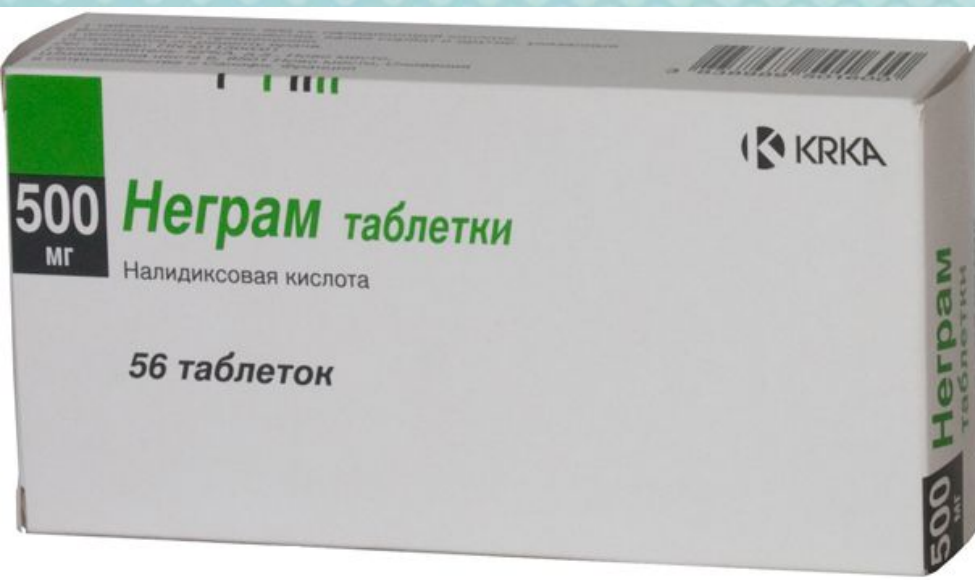
Препарат виявляє протимікробну активність у відношенні кишкової палички, збудників шигельозу, протей, черевнотифозної палички. Дія зберігається 8 год, виділяється нирками і накопичується у високих концентраціях в сечі.

ПОКАЗАННЯ: пієлонефрит, пієліт, цистит, операції на органах сечової і статеві системи.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: хвороби печінки, нирок, вік до 1 року. Обережно слід призначати хворим з порушенням дихання, гіпоксією.

ПОБІЧНІ ДІЇ: диспепсичні явища, алергійні реакції, фотосенсибілізація, порушення зору.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки та капсули по 0,5 г.

Фторхінолони.

Особливості фторхінолонів:

- Добре проникають у тканини, клітини.
- Мають широкий спектр протимікробної дії; найбільша активність відзначена щодо грамнегативних аеробних бактерій, особливо ентеробактерій.
- Тип дії — бактерицидний.
- Можуть підвищувати фоточутливість тканин.
- При ентеральному застосуванні несумісні з антацидами, сукральфатом та препаратами заліза.
- Офлоксацин несумісний з НПЗЗ.

МЕХАНІЗМ ДІЇ: призводить до порушення біосинтезу ДНК і РНК, білка в мікробній клітині, що призводить до зниження агресивності і вірулентності бактерій, підвищують чутливість мікроорганізмів до фагоцитозу.

Класифікація :

I ПОКОЛІННЯ:

1. Ципрофлоксацин
(ципробай, цифран)
2. Офлоксацин (таривид)
3. Норфлоксацин (номіцин)
4. Еноксацин (еноксор)
5. Руфлоксацин

II ПОКОЛІННЯ:

1. Ломефлоксацин (максавін)
2. Спарфлоксацин

III ПОКОЛІННЯ:

1. Моксифлоксацин
2. Левофлоксацин
3. Гатифлоксацин
4. Геміфлоксацин

ЦИПРОФЛОКСАЦИН (ЦИПРОБАЙ, ЦИФРАН)

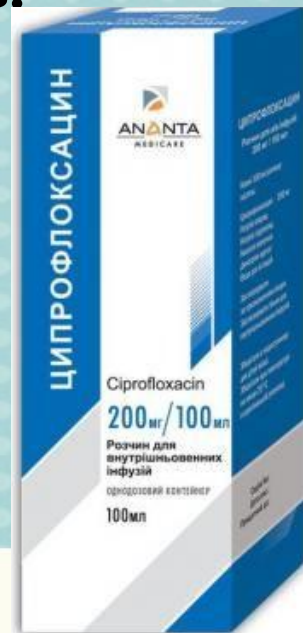
Накопичується в мигдаликах. Виводиться нирковими.

ПОКАЗАННЯ: інфекції дихальних і сечових шляхів, м'яких тканин, кісток, суглобів, інфекції травного каналу, холангіт, холецистит, хламідіоз, гонорея, менінгіт, сепсис, онкологічні захворювання.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: порушення функції нирок, вік до 15 років, період вагітності і годування груддю, епілепсія.

ПОБІЧНІ ДІЇ: диспепсія, дисбактеріоз, алергійні реакції, фотосенсибілізація, судоми, безсоння.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,1, 0,25 г, очні і вушні краплі, очна мазь.

НОРФЛОКСАЦИН (НОМЦИН).

ПОКАЗАННЯ: інфекції сечових шляхів, передміхурової залози, гонорея, «діарея мандрівників».

ПРОТИПОКАЗАННЯ: вік до 14 років, період вагітності і годування груддю, а також важкий ступінь ниркової недостатності.

ПОБІЧНІ ДІЇ: диспепсія, дисбактеріоз, алергійні реакції, лейкопенія, дизурія, кандидоз.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,2, 0,4, 0,8 г, очні і вушні краплі.

ОФЛОКСАЦИН (ОФЛОКСИН ТАРИВИД).

ПОКАЗАННЯ: інфекції дихальних шляхів, ЛОР-органів, шкіри, м'язів, внутрішніх органів (нирок і сечових шляхів, статевих органів), гонорея, остеомієліт.

ПРОТИПОКАЗАННЯ і ПОБІЧНІ ДІЇ, як у ципрофлоксацину.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,1, 0,2 г, очні краплі, мазь.

ЛЕВОФЛОКСАЦИН— по показанням, протипоказанням, побічних діях подібний до офлоксацину, але переважає інші фторхінолони по активності у відношенні пневмококів, мікоплазм, хламідій, тому призначають його переважно при інфекціях дихальних шляхів.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,5, 0,25 г.

МОКСИФЛОКСАЦИН

ПОКАЗАННЯ: інфекції дихальних шляхів, м'яких тканин, шкіри, гострих синуситах.

ПРОТИПОКАЗАННЯ: порушення функції печінки, дитячий вік, період вагітності і годування груддю.

ПОБІЧНІ ДІЇ: диспепсія, порушення функції печінки.

ФОРМА ВИПУСКУ: таблетки по 0,4 г.

